

Gezondheid

Saskia van der Goot (28) en Natasja Jongkind (38) ontmoeten elkaar eens per maand bij Viore in Hilversum. Hier kunnen mensen die leven met kanker steun zoeken bij elkaar. Omdat jongeren vaak heel andere vragen hebben dan oudere kankerpatiënten is een jaar geleden Jong Viore gestart. Een groep voor (ex-)kankerpatiënten van 25 tot 40 jaar. „Je moet kanker gehad hebben om te begrijpen wat wij doormaken. Het is hier een warm bad.”

Saskia van der Goot (l) uit Hilversum en Natasja Jongkind uit Almere vinden steun bij elkaar nadat ze beide op jonge leeftijd borstkanker kregen.

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIËLLE VAN COEVORDEN

Zó jong en plots kanker op je pad

Susanne van Velzen
svanvelzen@hollandmedia.combinatie.nl

Hilversum ★ Saskia buigt voorover en grijpt naar de tussens op tafel. Nog voordat de tranen bij Natasja in de ogen staan, heeft Saskia de doos naar haar toegeschoven. „Pak maar”, zegt ze zacht. Ze hebben aan een half woord genoeg. Voelen precies aan wanneer het de ander teveel wordt. Dat moment komt als Natasja vertelt hoe ze ingehaald werd door een ouder stel. „Hoogbejaarde mensen. Die horen langzamer te lopen dan ik. Ze liepen me gewoon voorbij. Ik voel me lichamelijk een oude vrouw. Je ziet het niet aan me, maar ik ben gesloopt door die ziekte en behandelingen. Ik wil weer volop werken, maar het gaat gewoon niet”, zucht Natasja verdrietig en strijdlustig tegelijk. Saskia snapt precies wat ze bedoelt. „Je wordt nooit meer de oude.” Natasja Jongkind uit Almere is 36 jaar, manager van een benzinestation en zeventien weken zwanger van haar tweede kindje als ze twee jaar geleden onder de douche een

knobbeltje in haar borst voelt. „Ik had mijn zontje borstvoeding gegeven en dacht aan een ontstoken kliertje. Even naar de dokter voor antibiotica. Maar de huisarts stuurde me naar het Flevoziekenhuis. Ik kwam op de afdeling macare, voor borstkanker, maar dacht dat ik daar alleen was omdat ik zwanger was. Kanker kwam totaal niet in me op. Een röntgenfoto wilden ze niet maken, omdat het gevaarlijk was voor het kindje in mijn buik. Een echo werd het. En een biopsie. De arts wilde daarna toch nog een foto maken. Toen schrok ik, foute boel.”

Mokerslag

Haar voorgevoel klopt. De uitslag komt als een mokerslag aan. „Het eerste wat de arts zei was 'je hebt kanker'. Er zat een tumor van twee centimeter in mijn borst. En het tweede wat de arts zei was 'jullie gaan het redden'. Dat was zó fijn”, herinnert Natasja zich. „Dan begint het medische circus. Veel onderzoeken en een operatie. Klieren in mijn oksels zijn meteen weggehaald, omdat er uitzaaïngen in werden gevonden. Toen ik twintig weken zwanger was ben ik aan de

chemo gegaan. Vier kuren heb ik in totaal gehad. Mij was verzekerd dat de placenta de schadelijke stoffen tegen zou houden. Doodeng vond ik het. Ik heb de hele nacht ervoor niet geslapen.”

Natasja komt in een emotionele rollercoaster terecht. „Ik kon niet genieten van mijn zwangerschap. Stond ik daar in de deuropening van Prénatal. Voelde mijn kindje, maar draaide me weer om, ik durfde niets te kopen. Stel dat het niet goed gaat?” Met 35 weken wordt de bevalling opgewekt en bevalt Natasja van dochter Noëlle. Een kerngezonde baby. Een paar weken later zit ze weer aan de chemo. Er volgen een operatie waarbij de tumor verwijderd wordt en bestralingen. Nu zit Natasja in een hormoonbehandeling die zeven jaar duurt.

„Borstkanker is een traject van zestig weken. Je denkt dat je daarna beter bent, maar dan begint het pas. Lichamelijk en geestelijk. Mijn lichaam is door al die behandelingen zo kapotgemaakt. De maatschappij is erop ingesteld dat je achterban je moet helpen als je kanker hebt. Dat kan als je 75 bent en je partner de hele dag de tijd

heeft om voor je te zorgen. Maar mijn man en vrienden moesten gewoon keihard aan het werk en ik moest eten koken en voor mijn kindjes zorgen.”

Knobbeltje

Het gaat niet en Natasja keert met haar kinderen terug naar haar ouders in Hilversum. „Een half jaar lang woonde ik daar doorde week en zorgden ze voor ons. Zo lief van ze.” In die periode stapte Natasja Jongkind bij Viore in Hilversum binnen. De plek waar mensen die met kanker leven terecht kunnen voor steun. Ze heeft behoefte om te praten met jonge lotgenoten. „Je moet kanker hebben gehad om echt te begrijpen wat wij doormaken.” Saskia van der Goot knikt. „Mensen zeggen als je klaar bent met de behandeling 'je kunt toch wel weer werken'. Nees dus. De energie is er niet meer.”

Op 7 april 2015, de sterfdag van haar vader die op zijn 43ste aan leukemie overleed, voelt Saskia een knobbeltje in haar borst. Ze is 26 jaar oud, werkt bij Ikea en heeft net met haar vriend een huis in Hilversum gekocht. „Ik was al

maanden niet in balans. Heel moe, elke dag migraine, veel huilen. Dacht dat het door de stress van het klussen kwam. Kanker zit in de familie. Mijn oma en mijn tante zijn aan borstkanker overleden. Dus direct naar de huisarts.” Die denkt aan een ontstoken klier, maar wil dat ze een echo laat maken. Saskia heeft meteen het gevoel dat het niet goed is.

Familiegeschiedenis

„Ik zat steeds aan dat knobbeltje. De plek was helemaal groen en blauw geworden van het drukken. Het hield me dag en nacht bezig. De radioloog dacht dat het voor 98 procent zeker goedaardig was.” De uitslag is een klap voor de jonge Hilversumse. Borstkanker. „Ga ik dood?” was het eerste dat ik dacht. Ik kende mijn familiegeschiedenis. Moest meteen aan mijn vader denken die zo jong gestorven was aan kanker. En nu zeker ik. De arts kon niet meteen zeggen wat mijn prognose was. Een machteloos gevoel. Je bent in de bloei van je leven, net bezig met de vraag of ik kinderen wil en dan komt er kanker op je pad.” Saskia blijkt erfelijk belast met een

gen dat borstkanker veroorzaakt. De tumor is twee bij drie centimeter, er zijn geen uitzaaïngen. De kans dat de kanker na het wegsnijden van de tumor terugkomt is zestig tot tachtig procent. Ze besluit tot een dubbelzijdige borstamputatie na zes zware chemokuren. „Een moeilijke keuze. Natuurlijk wilde ik graag mijn borsten houden, het is een deel van mijn vrouwelijkheid. Mijn vriend zei 'jij bent niet je borsten'. Ik heb angstige nachten beleefd voor de operatie. Er is meteen een reconstructie gedaan. Echt heel mooi.” Tijdens de behandelingen in Tergooi hoort Saskia over Viore. „Ik had het er te druk voor”, lacht ze. „Mijn vrienden en familie deden van alles met me. Ik zag zo op tegen de operatie dat ik vlak daarvoor toch besloot om eens naar Viore te gaan om te praten. Best eng. Normaal fiets ik het stukje in vijf minuten, ik deed er een half uur over. Het was een warm bad. Ik voelde me er direct goed. Fijn om met gelijkgestemden te zijn. Maar je hoeft niet te praten. Kunt ook een puzzel maken of piano spelen. Of alleen een kop thee drinken. Ze dwingen je nergens toe.” De bezoe-

ken en ontmoetingen worden dierbare momenten voor Saskia en Natasja. Ze worstelen met dezelfde vragen – moet je wel of niet op je cv melden dat je kanker hebt gehad? – en ze voelen elkaars ervaringen feilloos aan. Als Saskia vertelt hoe confronterend het was om voor het eerst kaal te worden van de chemo, vult Natasja het verhaal meteen aan.

Kaal hoofd

„Ik heb gekozen voor een ijskap op mijn hoofd tijdens de chemo om mijn haar zolang mogelijk te behouden. Stuk ging ik van de pijn, maar ik wilde niet een attractie worden met mijn dikke buik en een kaal hoofd. Een dag voor de bevalling zag ik toch plukken haar in bed liggen. Een dag na de bevalling heb ik mijn vriendin die kapster is gebeld: 'weg ermee'.” Ze komen bij Viore niet bij elkaar om samen zelig te zijn. Het zijn twee krachtige jonge vrouwen vol levenslust. Maar bij Viore hoeven ze niet uit te leggen hoe zwaar het soms is. Natasja: „Buitenstaanders hebben geen idee hoe moeilijk het is, die denken dat ik lachend chemo had. Je laat je ware gezicht niet

altijd zien. Niemand had in de gaten hoe slecht het met me ging.” Ook positieve kanten van hun ziekte bespreken ze. Zoals voordeeltjes die je soms hebt als mensen „je kale kop zien.”

Saskia 2.0

„Extra korting of extra zegels voor de glazenactie. Ze denken zeker 'oh jij haalt het einde van de actie niet.'” Saskia vertelt het lachend. „Toen ik met mijn vriend uit eten was, bleek dat een stel een tafeltje verderop in stilte al voor ons had afgerekend. Bijzonder.” „Als je kanker hebt kun je ook nog lachen hoor”, zegt Natasja. „Zwarte humor over doodgaan is ons niet vreemd. Ik zat een keer op iemands pakje sigaretten. Oh geeft niks, kanker heb ik toch al.” De ziekte is zowel bij Saskia als bij Natasja weg, maar ze zullen nooit meer de oude worden. „Ik ben nu Saskia 2.0. Neem de tijd voor dingen, kies voor kwaliteit in plaats van kwantiteit.” „Een knuffel van mijn zontje toen voelt anders dan een knuffel nu”, zegt Natasja. „Mijn gevoel van onsterfelijkheid ben ik voorgoed kwijt.”

Gezondheid

Steun vinden bij Jong Viore

Hilversum ★ Jonge mensen lopen door kanker vaak tegen problemen op die lastig met buitenstaanders of met ouderen die de ziekte hebben te bespreken zijn. Daarom houdt Viore in Hilversum, Centrum voor mensen die leven met kanker, sinds een jaar elke eerste zaterdag van de maand een bijeenkomst voor mensen tussen de 25 en 40 jaar die kanker hebben (gehad). Mannen en vrouwen kunnen er terecht voor steun bij elkaar. Niets moet, alles kan. Wandelen, praten of gezamenlijk koken. Maar ook een keer niet over je ziekte praten is prima. „We bieden ook massages aan”, zegt directeur Miranda van den Eijnden van Viore. „Het gaat hier om erkenning en herkenning. Daar is veel behoefte aan.”

Info: www.viore.org
programma@viore.org
035 685 35 32.